

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

508. An convocare & celebrare possit Synodum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

pro hoc c. presbyteri. dist. 24. c. Fraternitatem. dist. 71. gl. ult. in c. cum olim. de major. & obedient. & ibi Host. n. 1. Butrio n. 16. & alios communiter. Item tenent illam Cuchus. instit. major. l. 3. tit. 9. n. 75. apud Dian. loc. cit. resol. 20. Archid. in c. si is. cui. de elect. in 6. apud Azor. instit. mor. p. 2. l. 3. c. 37. q. 12. Fundamentum huius sententia est; quod sicut Capitulum sede vacante alienare nequeat bona, & res ecclesie, ita nec personas; translatio autem talis beneficiati ad diocesim aliam sit quædam alienatio. Quinimo multo minus alienare hæc ratione possit personas; quia major, ut inquit Fagn. citans c. præcipimus. 12. q. 1. est alienatio personarum, quam rerum.

2. Affirmativam tenent cum Abb. in c. cum olim. n. 2. Azor. loc. cit. ubi etiam dicit probabilior. Molin. de just. tom. 6. tract. 5. d. 11. n. 14. ubi ad Capitulum sede vacante transit iurisdicção concedendi facultatem transeundi ad dignitatem ecclesiasticam in aliam diocesim, & omnino transeundi ecclesiasticum in alienam diocesim, sicut Episcopo eadem iurisdicção competit. Pirh. ad rit. de major. & obed. n. 51. ubi potest Capitulum sede vacante non tantum confirmare electionem Abbatis, aut similibus Prælati, aut eam infirmare; sed & dare licentiam Abbati, similive Prælato transeundi ad prælaturam alterius diocesis &c. Item Dian. loc. cit. citans insuper Jo. And. & Jo. Monach. in c. si Abbatem. de elect. in 6. Pavin. de potest. capit. p. 1. q. 8. Borgal. de irregular. p. 3. tit. utrum aliquo tempore Capitulum dispensare possit. Fundamentum huius sententia est; quod datio huius licentia sit actus iurisdicçãois, ut Azor. citans c. si religiosus. de elect. in 6. & hæc potestas dandi hanc licentiam spectet ad ordinariam Episcopi iurisdicçãoem, ut Pirh. neque hæc translatio, seu transitio ecclesiastici ad alienam diocesim sit proprie alienatio rerum Episcopatus, qua sola prohibetur Capitulo sede vacante; cum non ita in alienatione illa clerici præiudicetur Episcopo, sicut ei præiudicatur in alienatione bonorum Episcopatus, ut patet. Dian. Pirh. Molin. l. cit. ubi & ipsum inde confirmatur, quod res Ecclesie nequeant alienari sine solemnitate, ista autem licentia detur sine solemnitate. Et translatio Prælati alius continuo succedit (idem est de beneficiato alio, dum in huius beneficium vacans mox alius sufficitur) non verò in locum rerum, & bonorum alienatorum succedunt res alia seu bona. Pirh. loc. cit.

3. Atque ex his iam etiam rectè inferri videtur contra Fagn. in c. significasti. de off. Archid. n. 3. in hærentem dicto fundamento, nempe quod & hæc sit alienatio; posse Capitulum sede vacante concedere literas dimissorias (non quidem ad ordines suscipiendos, de quo inferiùs) sed quas formatas vocant, de quibus notatur in c. 1. & 2. de cler. peregrinant. & quarum formula edita à Concilio Nicæno ponitur in c. 1. dist. 73. quibus clerico peregrinatio redditur testimonium de vita, & ordinibus illius, isque in hunc finem à potestate Episcopi sui absolvitur: non enim illa dimissio concessa peregrinandi gratia magis est alienatio, quam dimissio, & absolutio beneficiati è potestate Episcopi sui in ordine, ut in diocesi alia ad prælaturam, aut beneficium assumatur.

Quæstio 508. An Capitulum sede vacante convocare & celebrare possit synodum?

1. Resp. synodum diocesanam sede vacante à Capitulo cogi, & haberi posse simpliciter asserit Gare. de benef. p. 9. c. 2. n. 64. Idem asserunt Pavin. de potest. Capit. sed. vac. p. 1. q. 7. n. 3. Bottaus de synodo Episc. p. 1. q. 6. n. 40. apud Laym. in c. cum olim. de major. & obed. n. 13. verum synodum hanc sede vacante congregari non debere, si paulò post Episcopus eligendus, aut instituendus speretur; secus esse, si sedes diu vacatura sit, ut propter captivitatem Episcopi ab hostibus; vel si ob aliam ingruentem necessitatem res moram, aut dilationem non patiatur Laym. loc. cit. & ex eo Pirh. loc. cit. n. 50. Fundamentum horum posteriorum AA. est, quod celebrare synodum sit inter valde ardua, quæ utpote secundum consuetudinem ecclesiarum solis Prælati, seu capitibus ecclesiarum competere censetur, Capitulum sede vacante expedire nequit, nisi necessitate cogente. Idem ferè tenet Lotter. de rebenef. l. 2. q. 31. n. 80. ubi: ego verò, quemadmodum non dubito, potestatem cogendi synodum esse de lege iurisdicçãois, quod etiam ostendi l. 1. q. 21. n. 79. ita valde vereor, nec nihilominus simpliciter sit transmissibilis ad Capitulum; constatque huiusmodi non transferri ad Capitulum. Tamen id intelligo, si velit indicere synodum ad effectum non solum exigendi consecuti-va jura episcopalia, vel etiam ad effectum decernendi, & itaueendi generaliter & universaliter super statu ecclesie, & cleri. Secus verò, si ob imminentem aliquem casum necessitatis velit huic providere, ut in simili dicitur, de facultate statuendi, qua licet sit meri imperii, & incommunicabilis, ut probavimus cit. q. 21. n. 87. nihilominus eadem transit in Capitulum respectu singularis casus, cui aliter necessariò provideri nequeat, ut opiniones contrarias conciliando concludunt Gemin. in c. 1. dist. 18. col. penult. Præpos. ibidem col. penult. Atque ita quotiescunque occurreret casus vacationis Parochialis sede episcopali vacante, si supponatur lapsus annus, à quo celebrata est synodus, & in facta deputatione Examinatorum, aut ex illis adhuc non supersunt, qui possint in præfinito numero examini interesse; quia in hoc casu est, quod impu- tetur Capitulo, si ilico non curaverit convocari synodum ex hac præcisâ causa deputandi novos Examinatores &c. ita ille.

2. Verum non video, cur non pari modo de cogenda per Capitulum synodo, quam de instituenda per illud visitatione sit loquendum; cum & visitare sit inter ardua, ut expressè Laym. & Pirh. l. cit. nec cogere synodum minus sit de lege iurisdicçãois, quam visitare, urgeatque pariter lex diocesana, & Concilii, synodum episcopalem cogendi singulis annis quam visitandi: ac proinde dici queat, posse & teneti Capitulum cogere synodum, quoties id potest, & tenetur Episcopus, nempe singulis annis, ubi per plures annos duraverit vacantia, vel quali vacantia (v. g. Episcopo ducto in captivitatem) sedis, nisi fortè non multum post elapsum ab ultima synodo annum speretur successurus novus Episcopus. Et sic absolutè tradit Ventrigl. tom. 2. annot. 15. §. 2. n. 49. hisce expressis: synodum diocesanam quotannis Capitulum per suum Vicarium sede vacante potest celebrare, & convocare. pro quo citat. Gavan. in Encbirid. Episc. v. synodus diocesana n. 2. Imò subdit Ventrigl. potest in ipsa synodo

synodo vicarius juxta consuetudinem Ecclesie exigere manualementem obedientiam, quam clerici suo exhibere solent Episcopo, pro quo citat Quarant. in sum Bullar. v. Capit. sed. vac. Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 1. n. 55.

Porro quid possit Capitulum sede vacante circa deputationem Examinatorum synodaliū, dicitur. c. seq. ubi de concursu pro parochialibus habendo per Capitulum.

Questio 509. An & qualiter Capitulum Episcopo alicui sede vacante committere possit exercitium pontificalium, & in specie quo ad collationem ordinum?

1. Resp. Ad primum, nempe posse Capitulum sede vacante, aut ejus Vicarium invitare Episcopum vicinum, aut alium ad exercenda in Ecclesia vacante, & in diœcesi Capitulo subiecta pontificalia, seu committere alicui caractere Episcopali insignito exercitium pontificalium, dictum satis & stabilitum est supra, ubi, num ea, quæ Ordinibus sunt, devolvantur ad Capitulum sede vacante. Neque his obstat Tridentinum, dum verat, ne Episcopus exerceat Pontificalia in aliena diœcesi sine licentia Ordinarii, id est Episcopi istius diœcesis, Nam & Capitulum sede vacante, ejusque vicarius est, & venit nomine Ordinarii: cùm succedat Episcopo defuncto in omnibus, quæ pertinent ad jurisdictionem episcopalem. Dian. p. 8. tr. 4. resol. 4. 72. in fine citans Portel. in resp. mor. tom. 2. cas. 71. n. 4. & 5. item Lotter. de benef. l. 2. q. 13. n. 42. Corrad. in pr. benef. l. 2. c. 12. n. 92. Card. de Luc. ad Trid. d. 5. n. 33. Paris. de resign. l. 7. q. 23. n. 124. Dum autem AA. quidam dicunt, debere invitare unum ex vicinis Episcopis, ita id accipiendum non est, quasi hoc sit de necessitate, sed ad summum ex aliqua convenientia, ut Ventrigl. loc. cit. §. 1. n. 12. in fine. nil enim verat, quod minus id officii committatur alicui Episcopo extero hospiti in diœcesi illa Episcopo suo destituta commoranti, aut aliunde accersitis Episcopo suffraganeo, ut vocant, & nullatenus, seu actu nullam diœcesim habenti. Sed neque dubium est, posse Vicarium ipsum Capitulum, dum is Episcopus est, exercere ibidem pontificalia per seipsum; idque post deputationem sui in vicarium independentem ab ulteriore, & speciali mandato Capituli.

2. Resp. ad secundum primum Capitulum sede vacante, aut ejus Vicarius, etiam intra primum annum vacationis (qui, ut Ventrigl. tom. 2. annot. 158. l. n. 30. computatur à die vacationis, & finitur, postquam lapsi sunt dies 365, quibus constat annus naturalis; cùm appellatione anni in quacunque dispositione semper veniat totus & completus, ut idem. tom. 1. annot. 2. §. 2. n. 3.) dare licentiam Episcopo alicui extraneo ordinandi in diœcesi ecclesie vacantis extraneos, habentes dimissorias à proprio suo Episcopo, aut Prælato suo regulari. Laym. in c. cùm nullus. de tempor. ordinat. n. 3. citans Piares. p. 1. c. 1. n. 10. Henriq. l. 1. c. 22. Pirh. ad tit. de temp. ordinat. n. 59. citans in super Quarant. in sum. Bull. v. Capit. sed. vac. q. 11. Ventrigl. loc. cit. n. 33.

3. Resp. ad secundum secundum Potest etiam intra primum annum vacantie dare tali Episcopo commoranti apud se, seu in sua diœcesi licentiam ibidem ordinandi subditos suos etiam non arctatos habentes dimissorias ab Episcopo defuncto vel Papa, aut Nuntio Apostolico (qui etiam intra pri-

mum annum dictæ vacantie eas concedere potest non arctatis; eò quòd, dum in facultatibus nunciis aliàs est eas concedere, tam sede plenà quàm vacante, & nullibi vetetur id facere dicto primo anno, sine fundamento hæc etiam potestas restringatur à Pirh. loc. cit. n. 45. ad tempus post annum illum elapsum; cùm dando eas pro primo illo anno non agat contra dispositionem Tridentini, utpote non vetantis illis tunc dari simpliciter, sed solum à Capitulo sedis vacantis) ut à quocunque Episcopo ordinari possint. Pirh. loc. cit. n. 59. Garc. de benef. p. 5. c. 7. n. 93. testans id expressè doceri à Navar. conf. 44. de tempor. ordinat. & Puteo decis. 407. l. 2. juxta expressum S. Congreg. Concilii declarat. quam hæc expressis recitat Garc. loc. cit. Capitulum sede vacante potest concedere licentiam extero Episcopo exercendi pontificalia & ordines conferenditiam clericis sue diœcesis quàm exteriis habentibus dimissorias suorum Episcoporum &c. Neque enim hoc prohibetur à Tridentino sess. 7. c. 10. aut alibi, utpote à quo solum prohibetur intra annum dari à Capitulo subditis illius dimissorias, in quarum vim ordinari valeant extra diœcesim ab alio Episcopo; vel etiam ad summum prohibetur dari intra annum à Capitulo subditis suis licentia ordinandi, seu ut ordinari possint. quorum neutrum fit per hoc, quòd det Episcopo apud se commoranti licentiam ordinandi subditos suos instructos aliunde istiusmodi dimissorialibus, non primum, quippe dare licentiam extero Episcopo, ut celebret, seu conferat ordines in diœcesi aliena, ubi sedes vacat, res est omnino diversa à datione dimissorialium subdito ad suscipiendos ordines extra diœcesim ab altero Episcopo, ut patet. per prius enim tollitur impedimentum, quo aliàs juxta idem Tridentinum prohibebatur celebrare pontificalia in diœcesi aliena sine ordinarii illius licentia, per posterius tollitur impedimentum, quo Episcopus prohibebatur subdito alieno conferre ordines, adeòque jam prohibito per Tridentinum posteriore, nempe datione dimissorialium, non prohibetur prius, nempe datio licentie exercendi pontificalia in aliena diœcesi. Dian. loc. cit. resol. 73. ex Theomudo in decis. Archiep. Olyssiponens. p. 1. decis. 29. n. 3. Non secundum, nimirum per hoc, quòd det Episcopo extero licentiam ordinandi in sua diœcesi, in qua vacat sedes, non dat subditis suis licentiam ordinandi, siquidem id ordinandi accipitur passivè, ita ut idem sit, ac ordines suscipiendi, ut patet ex adjuncto dativo alteri. adeòque dare licentiam ordinandi; & dare dimissorias ad ordines suscipiendos, hæc idem sunt; & id literas dimissorias: ad majorem claritatem additum est. proinde, quòd det licentiam Episcopo in sua diœcesi ordinandi, seu ordines conferendi, non dat alicui licentiam, ut ab eo ordinetur, sed supponitur, ordinandum illam habere aliunde. Pirh. loc. cit. citans Sanch. in opusc. mor. tom. 2. l. 7. c. 1. dub. 26. Themudò loc. cit. apud Dian.

4. Porro adjiciendum his, quòd habet Barbof. l. 1. jur. eccle. c. 32. n. 123. ubi: ante lapsum anni vacationis sedis poterit Capitulum obtinenti facultatem à sede Apostolica de suscipiendi ordine cum licentia ordinarii; hujusmodi licentiam subordinatam (nempe suscipiendi ordines etiam intra diœcesim ab alio Episcopo) concedere. pro quo citat Navar. conf. 19. in antiq. aliàs 27. in noviss. tit. de tempor. ordin. Piares. in pr. episcopali p. 1. c. 1. n. 13. v. capit. sed. vac. & seipsum de potestat. Episc. p. 2. alleg. 7. n. 14.

5. Atque